

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRACOVNÍ SKUPINA ROMOVÉ OHROŽENÍ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

Zápis ze setkání

Termín konání: středa 20. 3. 2019
Časové rozvržení: 9:00 – 12:00
Místo konání: budova Magistrátu města Brna, Koliště 19
zasedací místnost ve 4. patře

PROGRAM:

1. Úvod
2. Stanovení a odsouhlasení priorit a opatření pro cílovou skupinu Romové ohrožení sociálním vyloučením na období 2020 - 2022
3. Závěr

ad 1. Úvod

Koordinátor KPSS R. Janík přivítal přítomné a uvedl, že cílem setkání je stanovit a schválit priority a opatření 6. Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Brně pro období 2020 – 2022. Ze setkání v lednu a v únoru vzešel pracovní návrh rozvojových potřeb a problematických oblastí. Navrhovaná opatření nemusí být pouze o rozvoji, ale také o zkvalitňování služby, spolupráci apod. U rozvojových opatření bude nutné ze strany realizátorů uvést argumenty a popsat potřebnost, konkretizovat počty úvazků, lůžek apod. Podmínkou schválení opatření je jeho konkrétní realizátor. Nebude-li u některého z navržených opatření realizátor, bude dané téma přesunuto do přesahových oblastí. Po schválení návrhu již nebude možné opatření či realizátory přidávat. Naopak bude možné, aby nahlášený realizátor od opatření ustoupil. Pokud služba rozvoj či zkvalitňování neplánuje a nebude tak realizátorem žádného opatření, bude se na ni vztahovat systémová priorita Zachování stávající Základní sítě sociálních služeb (v rozsahu stávajících kapacit) pro jednotlivé cílové skupiny a jejího udržitelného financování. Součástí 6. KP budou také průřezové oblasti, tedy témata, která se dotýkají všech nebo několika cílových skupin (např. problematika dostupného bydlení apod.). V komunitním plánu budou zpracovány potřeby v oblasti sociálních služeb v rámci města Brna, a to bez ohledu na nastavení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji na období 2018 - 2020. Aktuálně připravovaný komunitní plán města Brna na období let 2020 – 2022 bude mimo jiné sloužit také jako podklad při tvorbě nového SPRSS JMK na období let 2021 – 2023. Na základě schváleného KP bude jednáno s JMK ohledně zařazení rozvojových priorit města do nového SPRSS JMK. Některé organizace a jejich služby se prolínají do více cílových skupin. Bude důležité, aby byl rozvoj, např. počty úvazků, uveden (popsán) jen pod jednou cílovou (pracovní) skupinou. U ostatních cílových (pracovních) skupin pak bude na dané opatření odkázáno.

Vedoucí pracovní skupiny H. Křištofová představila předběžný návrh priorit a opatření, který připravila na základě setkání, která proběhla v lednu a únoru.

- Podpora v oblasti bydlení
- Rozvoj spolupráce (propojování sociálních služeb)
- Podpora komunitní práce (aktivní zapojení cílové skupiny)
- Podpora sociálních služeb zaměřených na rizikový způsob života uživatelů

Dále stručně představila výsledky analýzy, které získala z vyplněných dotazníků od organizací:

- Ze 40 dotazníků bylo 34 vyplněno relevantně
- 24 organizací se téměř denně při své práci setkává s klienty, kteří mají potíže v oblasti bydlení

- největší potřeba doplnění znalostí v oblasti bydlení je jednoznačně vzdělání nebo znalosti v oblasti zákonů vztahující se k sociálním dávkám, dále ochrana osobních údajů při práci v systému sociálního bydlení, základy dluhového poradenství, sociální služby a spolupráce s nimi, základy finanční gramotnosti a nejméně antidiskriminační legislativa a technické a hygienické standardy bydlení
- největší potřeba dovedností v oblasti metod a technik sociální práce je, jak pracovat s klienty, kteří selhávají při plnění individuálního plánu, ukončování spolupráce s klientem, předcházení a řešení konfliktních situací, základní znalosti v oblasti mediace a facilitace atd.

ad 2. Stanovení a odsouhlasení priorit a opatření pro cílovou skupinu Romové ohrožení sociálním vyloučením na období 2020 - 2022

Podpora terénní práce se zaměřením na bydlení

DROM, romské středisko: terénní programy – Prevence ztráty bydlení, projekt končí v roce 2021, návaznost je žádoucí, momentálně 3 úvazky (ideálně zachovat).

Poradenství ohledně bydlení organizace řeší v rámci „terénu“. Ve složitějších případech mají právníka (DPP), vyhotovují i písemnosti.

Vedoucí pracovní skupiny: uvedla, že město má v této oblasti zásadní roli, musí přijmout systémové opatření celoplošně a dodala, že i kolegové z OSP se rovněž musí věnovat prevenci.

IQ Roma servis, z. s.: projekt končí v březnu 2020 (2 úvazky v dočasné síti, 2 v základní síti – ideálně zachovat). Cílová skupina byla definována projektem a je poměrně úzká. Zkušeností má organizace v této oblasti již dost. Je potřeba zachovat kapacity a poskytnout i rodinám případnou návaznou podporu. Bytové poradenství organizace také poskytuje v rámci projektu.

Vedoucí pracovní skupiny: doplnila, že u pravidel pronájmů obecních bytů není nikde stanoveno, co je to za byty a komu jsou určeny. Armáda spásy či Společnost Podané ruce mají pronajaté byty od městských částí, kde vytváří chráněné bydlení, krizové bydlení – jedná se o velmi intenzivní práci.

Koordinátor KPSS: doplnil, že tuto sociální službu poskytuje více organizací, včetně Práh jižní Morava, ale i organizace zaměřující se na zdravotně postižené aj. Jde o to, jestli se jedná o pobytovou službu či byt kam sociální služba dochází externě - v rámci sociální rehabilitace, osobní asistence apod.

Vedoucí pracovní skupiny: odpověděla, že by se nejednalo o chráněné bydlení, spíše podporované bydlení či krizové bytové jednotky s doprovodnou sociální službou (formou podnájmu).

Teen Challenge International ČR: zástupce organizace vznesla dotaz co se pro takové klienty dělá dál, zda je tedy nějak řešena návaznost.

Koordinátor KPSS: jedna věc je suplování chybějícího sociálního bydlení, ale pak je také potřeba řešit chybějící krizového bydlení pro rychlé řešení akutních situací.

IQ Roma servis, z. s.: zástupce organizace sdělil, že si není jistý, zda tyto byty tedy splňují definici krizového bydlení (čekací lhůty na byty jsou dlouhé).

Koordinátor KPSS: pokud se na byt čeká dlouho, nejedná se samozřejmě o krizové bydlení. Každopádně město v rámci svých plánů v bytové oblasti s potřebou krizového bydlení počítá.

Vedoucí pracovní skupiny: doplnila, že problematiku ohledně informovanosti a Koncepti sociálního bydlení si vezme na starost MMB OSP, bytová kancelář by měla být na adrese MMB, Malinovského nám. 3.

Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava: zástupce organizace uvedl potřebu rozvoje o 1 úvazek (nyní 1 v základní síti a 1 v KPSVL).

Romodrom, o. p. s.: v dočasné síti má organizace 4 úvazky v terénním programu, které by ráda zachovala, ale zároveň chápe omezené možnosti.

Koordinátor KPSS: je pravdou, že je v kraji dalších dvacet obcí s rozšířenou působností, které mají také své potřeby v oblasti soc. služeb, přičemž možnosti rozvoje samozřejmě nejsou neomezené. Zásadní je potřebu požadovaného rozvoje relevantně zdůvodnit a vyargumentovat.

Sociální práce zaměřená na prevenci a snižování dopadů rizikového způsobu života

DROM, romské středisko: v rámci sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi potřebuje organizace zachovat 3 úvazky.

V rámci rozvoje sociální práce zaměřené na oblast zdraví - terénní program Zdravotně sociální pomoc, momentálně 2 úvazky v základní síti, 3 úvazky v dočasné síti (potřeba zachovat), Kontaktní centrum 2,59 úvazků (také potřeba zachovat).

V rámci rozvoje dluhového poradenství – Odborné sociální poradenství DROM, nyní 1,5 úvazků v dočasné síti (potřeba zachovat).

Teen Challenge International ČR: v rámci SAS nyní 1,25 úvazků v základní síti, potřeba navýšení o 0,75 úvazku.

V rámci NZDM zástupce organizace uvedl potřebu rozvoje o 0,7 úvazku (nyní organizace musí odmítat klienty).

IQ Roma servis, z. s.: momentálně 2,5 úvazku v dočasné síti (potřeba zachovat).

Hromadná diskuze ohledně propojování sociálních služeb:

- obecně je SAS zaměřená na propojování sociálních služeb
- existence limitů – „není kam odkazovat - není řešení“
- chybějící článek v systému
- málo se využívá rodinných a případových konferencí
- případové konference nepomohou (není se s kým propojovat)
- řešením by byla „nízkoprahová pečovatelská služba“
- často klienti „propadnou“ i pobytovou službou
- je potřeba propojování sociálních služeb s OSPOD, multidisciplinárními týmy aj.
- spolupráce SAS, rodinných asistentů a OSPOD se bude řešit na PS DMR

Hromadná diskuze ohledně podpory komunitní práce a aktivního zapojování cílové skupiny:

- aktivní zapojení cílové skupiny je letitý problém
- diskuze ohledně peer konzultantů a jejich pozicí
- centra, která by měli komunitu podporovat
- komunitní práce je mimo sociální služby (KP je zaměřen na sociální služby)
- možnost využití evropských fondů
- zapojení klientů do problémů, které potřebují nejvíce řešit, např. v oblasti bydlení by klienti dostali příležitost podílet se na tom, co sami budou využívat („akce Z“)
- již v minulosti se tímto způsobem („akce Z“) dva domy opravili, ale bylo to problematické
- sociální podnikání

Hromadná diskuze ohledně jiných nezmíněných problémů:

- neprůhlednost sociálních dávek a potřeba poradenství
- ÚP jsou přehlceny a mají vysokou míru chybovosti (většina odvolání je s kladným výsledkem), potřeba „experta“ na koho by se klienti mohli obrátit – jednání s ÚP proběhla s patovým výsledkem, ale zástupci přislíbili více metodických pracovníků
- Odvolání by měli poskytovat poradny obecně
- Zkušenost, kdy sociální pracovnice velmi dobře zastanou funkci právníka
- Otázka informovanosti – „vědí klienti kam se mohou obrátit?“
- Nejdůležitější je motivace a spolupráce s ÚP (např. pracovník ÚP zavolá, když klient nepřijde na domluvenou schůzku)
- Potřeba přizvat zástupce ÚP na pracovní skupiny (v minulosti tomu tak bylo), k součinnosti podílení se na koncepčních materiálech, plánech aj.

- Domácí násilí v rodinách: oběti násilí většinou řešit nechtějí, problém se nedaří eliminovat

Koordinátor KPSS: vyzval přítomné zástupce organizace PS Romové ohrožení sociálním vyloučením ke konečnému vyjádření se k prioritám, opatřením a realizátorům Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Brně pro období 2020 – 2022, viz přehled níže.

ad 3. Závěr

V průběhu dubna budou osloveni realizátoři opatření s formulářem k vyplnění. Kontaktními osobami budou jednotliví vedoucí pracovních skupin, pro Romové ohrožení sociálním vyloučením tedy paní Helena Křištofová, e-mail kristofova.helena@brno.cz. Vedoucí osloví nahlášené kontaktní osoby uvedené v "Prohlášení o spolupráci". U rozvojových opatření bude nutné uvést argumenty a potřebnost, počty úvazků, lůžek apod. K projednání bude dokument předložen Zastupitelstvu města Brna pravděpodobně v říjnu.

Na závěr se **koordinátor komunitního plánování** se všemi účastníky rozloučil a poděkoval za účast a aktivní spolupráci.

Zapsali: E. Kubíčková, R. Janík
Dne: 20. 3. 2019

Priority, opatření a realizátoři PS Romové ohrožení sociálním vyloučením

PRIORITA 1 PODPORA TERÉNNÍ PRÁCE SE ZAMĚŘENÍM NA BYDLENÍ

OPATŘENÍ 1.1 Podpora a rozvoj terénních programů

Realizátor:

DROM, romské středisko (terénní programy v KPSVL 3. úv.)

IQ Roma servis, z. s. (v březnu 2020 končí KPSVL – 2. úv., v zákl. síti 2. úv.) = 4 úv.

Romodrom, o. p. s. (v KPSVL 4 úv. terénní programy konec rok 2020)

Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava (v KPSVL 1 úv., 1 v zákl. síti a 1 úvazek rozvoj. Celkem 3 úvazky)

PRIORITA 2 SOCIÁLNÍ PRÁCE ZAMĚŘENÁ NA PREVENCI A SNIŽOVÁNÍ DOPADŮ RIZIKOVÉHO ZPŮSOBU ŽIVOTA

OPATŘENÍ 2.1 Podpora a rozvoj sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi s důrazem na terénní formu

Realizátor:

DROM, romské středisko (potřeba zachovat 3,2 úvazky, teď v KPLSV)

Teen Challenge International ČR (1,25 v základní síti, navýšení o 0,75 úvazky, takže 2 úvazky)

IQ Roma servis, z. s. (2,5 úvazku v KPSVL – zachovat do zákl. sítě)

OPATŘENÍ 2.2 Rozvoj nízkoprahových zařízení pro děti a mládež v oblastech výchovy, vzdělávání a prevence rizikového chování

Realizátor:

Teen Challenge International ČR (rozvoj o 0,7 úvazku)

OPATŘENÍ 2.3 Rozvoj sociální práce zaměřené na oblast zdraví

Realizátor:

DROM, romské středisko (terénní programy – zdravotně sociální pomoc, v základní síti 2 úvazky, v KPSVL 3 úvazky – potřeba zachovat. + V KPSVL kontaktní centrum 2,59 úvazků – potřeba zachovat)

OPATŘENÍ 2.4 Rozvoj dluhového poradenství

Realizátor:

DROM, romské středisko (odborné sociální poradenství v KPSVL 1,5 úvazku – potřeba zachovat)

Přesahové oblasti:

- Sociálně nájemní agentura (jako sociální podnik) nebo v kooperaci s městem (garanční fond na krytí škod pro vlastníky bytů)
- Krizové bytové jednotky (MČ nebo soukromý sektor)
- Tréninkové bydlení
- Zvýšení informovanosti (Bytová kancelář)
- Služby pro osoby se snížením intelektem (nízkoprahovost, dlouhodobost), činnost v zájmu dítěte (v součinnosti s OSPOD)
- Podpora komunitní práce (aktivní zapojení cílové skupiny), komunitní centra
- Vznik místních svépomocných komunit a občanských skupin
- Práce s širším prostředím klienta
- Vzdělávání dospělých (osobnostní rozvoj)
- Podporované zaměstnávání, příprava potencionálních podnikatelů
- Dostupnost zdravotní péče
- Domácí násilí, řešitelská skupina – Odbor zdraví MMB (propojování služeb na odborníky)
- Rodinné konference
- Nízkoprahový kontext všech služeb
- Kooperace organizací – nabídka volných kapacit, iniciativa v propojování služeb